

1. SZÁMOLVA

Lapunk mai száma nyolc oldal.

Debreczen, I. évfolyam, 186. szám.

Szerda, 1924. október 29.

Debreczen

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Varga-u. 5. :: Telefonszám 789.

Politikai napilap

Egyes szám ára 1 00 korona. Előfizetési ár egy hóra 35 000 K.

NAPIRENDEN

DÉRI FRIGYES HALÁLA Debreczen városának mély fájdalmat jelent. Az a viszony, mely Déri és Debreczen találkozásából fejlődött, — szimbolikus jelentőségű Debreczen város történetében. Mert bevallhatjuk magunknak őszintén, hogy Debreczen nem a legkecsesebb színekkel ábrázoltan áll az ország közvéleménye előtt. Szinte szokássá vált már országsszerte, hogy Debrecent gunytréfa, csipkélődés tárgyul használják fel. Kétségbevonják értékét, hasznosítható s országos jelentőségű kulturális erejét. Ez a ferde beállítás nem sok barátot tud ennek a régi magyar városnak szerezni. És ez a helyzet az utóbbi időben is csak fajult. Azt az általános felfogást tapasztalhatjuk hogy Debreczen csak nevetni lehet, de komolyan venni nem. És ebben a tréfa-pergőtűzben akadt egy komoly magyar ember, a ki minden elbitélet ellenére is Debrecent nagyon komolyan vette. Félrevonta a tévedések hazug szálaiból szőtt fátyolt és ország-világ előtt dokumentálni merészelt, hogy Debreczen város igazi képe egészen más. Nem az, amit róla készítenek, hanem amit ő kiérzett a debreceni magyarság életének liktetéséből. Egy nagy, tisztá, komoly erőforrás Debreczen Magyarországon, amelyre építeni lehet és építeni is kell. És ő meg is kezdte annak az új Debreczennek a felépítését, amely a régi, nagy értékű, becses tradícióit használja fel fundamentumnak. Déri Frigyesnek az ajándéka, ez a fejedelmi kitüntetés tehát nagyon fontos határkö lesz a város történetében. Neve ott fog ragyogni a város messze világító lámpásán és hirdeti a debrecenieknek első sorban, de másoknak is, — hogy Debreczen magyarsága a régi történelmi magyarság.

Déri Frigyes megmutatta, hogy mit lehet tenni áldozatos magyar lélekkel. Adja Isten, hogy Debreczen nek sohasem kelljen attól félnie, hogy ő nem tett eleget.

A HÁZSZABÁLYREVÍZIÓ bizony elég súlyos korlátozásokat tartalmaz, melyek normális időben bizonyára nem lennének tündöklő csillagai a magyar parlamenti életnek. De rendkívüli idők rendkívüli törvényeket igényelnek. Az eldurvult parlamenti hang, a folytonos személyeskedés szükségessé teszik az alapos gyomlálást, a hatékony szabályokat. Majánem azt mondhatnók, hogy nem lesz az ország kórára, ha az eddigi korlátlan idő helyett csak harmántrégy tízenöt percig sértegethetik egymást a képviselő urak.

GÖMBÖS GYULA élénken tiltakozik Wild József puccs-vádjai ellen, holott pár nappal ezelőtt még arról beszélt, hogy fegyveres erővel is felvonul Váczsonyúkt ellen. Érdekes dolog, hogy Apponyit, vagy más ellenzéki politikust soha sem vádolnak

azzal, hogy puccs-terveket forral. — Gömbös a multjával és legutóbbi kijelentéseivel is valahogy valószínűsíti a felmerült vádakot. A tiltakozásnak tehát legfeljebb csak szeretnők hitelt adni, de hát elmondhatjuk a költővel: „Jövődben nincs remény....”

zárás után kirdetik. Ez természetesen azokban a kerületekben lehetséges, ahol a szavazatok nem oszlanak meg nagyobb mértékben. — Így egyhangú választás lesz 36 mezővárosban, 162 angol, skót és wales-vidéki városban, valamint néhány vidéki grófság területén. — A beérkező eredményeket azonnal valamennyi nagybb rádió állomás rádió útján terjeszteni fogja.

Ma választ Anglia.

Sok kerületben egyhangú választás lesz.

London, okt. 28. Az általános választásokkal kapcsolatban a holnap kezdődő szavazásra való minden előkészület befejeződött. — A szavazatszedő bizottságok már a kora reggeli órákban megkezdik munkájukat és reggel 7 órától este 10 óráig fognak működni, hogy alkalmazkodjanak a hivatalokban, valamint gyárakban elfoglalt szavazók szabadidejéhez. A szavazatok leadása után az urnákat összegyűjtik és átadják a számláló bizottságnak. A kerületek többségében a szavazatok

megszámlálása csütörtökön reggel kezdődik, míg 224 kerület eredményét néhány órával a szavazás lezárása után kirdetik. Ez természetesen azokban a kerületekben lehetséges, ahol a szavazatok nem oszlanak meg nagyobb mértékben. — Így egyhangú választás lesz 36 mezővárosban, 162 angol, skót és wales-vidéki városban, valamint néhány vidéki grófság területén. — A beérkező eredményeket azonnal valamennyi nagybb rádió állomás rádió útján terjeszteni fogja.

Az új házszabály fontos újításai.

Beszékidő törvényalkotásnál 1 óra, interpelláció negyedóra, személyi felszólalás 15 perc. — A revíziós bizottság ülése.

Budapest, okt. 28. A házszabályok revíziójának előkészítésére kiküldött bizottság ma délután ülést tartott. Az ülésen megjelent Bethlen István gróf miniszterelnök is.

Eörfy Imre előadó rámutatott arra, hogy a házszabályokban három szempontnak kell érvényesülnie:

1. A szólás és kritika szabadságának;
2. A tanácskozásképeség biztosításának;
3. A munkaképeség biztosításának.

Ebből a három alapelvből indulva ki egy egészséges kompromisszumon kell felépülnie a házszabályoknak.

Az első csoport kimondja, hogy a külügyi bizottság tanácskozási titkos.

A második csoport az interpellációs jog szabályozását tartalmazza.

Az új tervezet szerint írásbeli és szóbeli interpelláció lesz.

Az írásbeli interpelláció csak fakultatív és reá a miniszter irásban válaszol. A ház vita nélkül dönt aztán afelett, hogy a választ elfogadják-e vagy sem. A szóbeli interpellációnál újítás az, hogy

csak akkor lehet előterjeszteni, ha a Ház megengedi vagy ha az interpellációt 20 képviselő támogatja.

Az interpelláció indoklására egynegyed órai időt szab meg a tervezet.

Amennyiben a miniszter válaszol, a vizontválasz és a másodválasz 10-10 perc.

Az összes interpellációt ugyanazon a napon összesen csak két órát vehetnek igénybe.

Amennyiben ez a két óra letelik, további interpellációkra csak a Ház adhat engedélyt. Sürgős interpellá-

cióra ugyancsak a Ház adja meg az engedélyt, ha azt 20 képviselő támogatja.

A harmadik csoport a beszékidő korlátozását tartalmazza és a vita lezárásáról intézkedik. A tervezet szerint a törvényalkotási tárgyalások az általános vita folyamán műlisztereket, előadókat és az önálló indítványozókat kivéve

a beszékidő 1 óra, amely a Ház engedélyével 2 órára meghosszabbítható. Részletes vitánál a beszékidő 30 perc. Minden személyi felszólalás tartama 15 perc.

Pénteken temetik Déri Frigyeset Bécsben

A városi tanács intézkedései a gyászszettel kapcsolatban. — A gyászoló család távirata a városhoz. — Mi lesz a Déri múzeum anyagával. — A magyar kormány képviselője a temetésen.

Megrendítő hírt jelentettünk tegnap reggel Debreczen közönségének: Déri Frigyes halálát. A nagy kulturmeccénását, aki Debreczen szívét, szeretetét és háláját önzetlen, nemes nagy tetteivel örökre magához fűzte. Mint a derült égből lehellő villámcsapás, úgy döbbsentette meg az embereket a váratlan gyászszettel. Ahogy a hír futott szét az emberek körében, úgy borult az osztatlan, mély fájdalom a városra reá. Az embereknek egy volt fájdalma és aggodalma, amivel a város legjobb fiának felkínálkozott meccénást és századok mulását tölölő nagy gondolatát körörlítették. — Annál inkább nagyobb volt a keserűség, mert a kiváltságos jellemű férfiú elmulása felett érzett nagy fájdalmat nem tudja megnevesíteni a nagy áldozatos gondolat tetesztöltése, mely a halandó test elcncmulást fölé emelt volna ércnél ma-

A külföldi házszabályok szerint a vita bezárását bármikor lehet kérni, mag ezzel szemben a tervezet ki-ronondja, hogy

30 képviselő kérheti a beszékidő korlátozását.

Ez esetben általános vitánál a felszólalás 30 percig, a részletes vitánál 15 percig tarthat. Ha a beszékidő korlátozását a Ház kimondta,

akkor 50 képviselő indítványozhatja a vita bezárását.

Az indítvány felett a következő ülés elején dönt a Ház, az indítvány szavazásra bocsátását azonban az elnök a következő, 3-dik ülés elejéig elhalaszthatja. A részletes vita folyamán bármikor kérni lehet a vita bezárását.

Amennyiben az indítványt elfogadják, azonnal szavazásra bocsátják a tárgyalás alatt levő javaslat valamennyi szakaszát.

A negyedik csoport a fejelelni újításokat tartalmazza. A mentelmi bizottság a Ház megkövetését, jegyzőkönyvi megrovást,

vagy pedig a nemzetgyűlés üléséről való kizárást hozhatja javaslatul.

A nemzetgyűlés megkövetését a tervezet ünnepélyes formához köti.

Rassay Károly kifogásolta, hogy az 1913. évi és 1908. évi házszabályokat nem nyomtatták ki és nem bocsátották a bizottság rendelkezésébe. Kéri az érdemleges tárgyalás elhalasztását, amíg ez meg nem történik.

Farkas Tibor csatlakozik Rassay felszólalásához.

Bethlen István gróf miniszterelnök az indítvány lényegéhez hozzájárul, azonban arra kéri a bizottságot, hogy már csütörtökön folytassa az általános vitát. A bizottság ehhez hozzájárult, mire az ülés véget ért.

radandóbb emlékoszlopot.

Az első hír — mint megirtuk este 8 óra tájban érkezett táviratilag Sőreghy muzemi segédőrtől Lőfkovits muzeumigazgatóhoz, aki a szomorú hírről egyenesen dr Magoss György polgármesterhez sietett. A polgármester megrendülve vett tudomást a gyászszetről s miután a reggeli gyorsvonattal ugyis Budapestre készült indulni, elhatározta, hogy Budapest első útja Czako kultuszminiszter államtitkárhoz fog vezetni, a ki a Déri-múzeum ügyének referense a kormány részéről. — A polgármester reggel tényleg elutazott Budapestre.

Ez volt az első hír, mely a halálesetet jelentette, úgy hogy a közönség körében e késő este érkezett hír nem tudott elterjedni. Reggel vett tudomást a lapok hasábjairól.

A család távirata éjjel érkezett meg.

Az éjjel folyamán újabb távirat érkezett a polgármester címére. Ezt a táviratot a hajduórmester vette át s reggel dr. Felmény Ernő polgármesteri titkár bontotta fel. — A táviratot a Déri-család adta fel. — Így hangzik: „Déri Frigyes ma délelőtti szíveszhűdés következtében meghalt. Temetésről értesítést fogunk küldeni. — Déri-család”.

A városi tanács intézkedései.

A távirat alapján Csóka Sámuel polgármesterhelyettes főjegyző rendkívüli tanácsülésre hívta össze a tanács tagjait. 11 órakor nyitotta meg Csóka főjegyző a rendkívüli tanácsulást a következő szavakkal:

— **Tekintetes Tanács!** Szomorú esemény hozott most össze bennünket. Déri Frigyes ur, Debreczen város díszpolgára és nagy mecénása kirtelen elhunyt.

Majd dr. Csűrös Ferenc kultúr-tanácsnok mutatta be a család táviratát. — A következő határozati javaslatot terjeszti a tanács elé:

A városi tanács mély gyászszal értesül a város nagy mecénásának váratlanul következett haláláról. Kijelenti, hogy a legközelebbi törvényhatósági közgyűlés elé indítványt terjeszt, hogy

Déri Frigyes emléke jegyzőkönyvben örökíttessék meg. A családhoz pedig részvétáviratot írt.

Részvétávirat a családhoz.

Ezután dr. Csűrös Ferenc tanácsnok felolvasta a családhoz intézendő táviratot a következő szöveggel:

— „Debreczen város nagy mecénásának váratlanul jött halála felett mély gyászszal és nagy megrendüléssel fejezi ki szívből jövő igaz részvétét. — Debreczen város tanácsa”.

A város koszorúja Déri koporsóján.

Együttal Sőreghy-hez is táviratot írték a tanács, melyben jelezve azt, hogy három millió koronát távirattal címére postára tett, utasította, hogy ez összegben koszorút vásároljon és azt helyezze Déri Frigyes koporsójára. A város színeit viselő kék-sárga szalagon a következő felírás lesz:

— „Mecénásának és díszpolgárnak hálás kegyelettel — Debreczen város közönsége.”

Elrendelte egyúttal a városi tanács, hogy a gyász felül kitzületi a város házára a gyászlobogót.

Tanácsülés közben dr. Czako Elemér kultuszminiszeri államtitkár telefonon felhívta a polgármesteri hivatalt és a telefonhoz dr. Csűrös tanácsnokot kérte.

Kifogja a várost képviselni?

Kérdést intézett még egyúttal Czako aziránt, hogy a város hogy fogja magát képviseltetni. — Csűrös tanácsnok azzal felelt, hogy

a polgármester személyesen beszél meg ezt a kérdést vele.

Epen dr. Magoss György budapesti vertózkodására voló tekintettel a tanács nem döntött a város képviselése felől, miután nem tudja, hogy mi lesz magának a polgármesternek a szándéka továbbutazni Bécsbe. Ugy gondolják ugyanis, hogy

a polgármester, ha a határátlépés dolgát könnyen el tudja látni, maga vállalja a város képviseltetését.

Ha ez nem volna lehetséges s az idő rövidsége miatt más megoldásról nem lehetne gondoskodni, a tanács a Bécsben tartózkodó Sőreghyre ruházta e kiváló tisztiséget.

A múzeum sorsa.

Rendkívül sok szó esik a városban a múzeum sorsáról, melyet az emberek könnyen hajlandók végzetesnek tekinteni. — Egyelőre még most sem lehet tájékozódást kapnunk erről az

égető fontosságú problémáról. — A kultuszminisztérium részéről azonnal intézkedés történt, hogy a Déri Frigyes lakásán levő múzeumi tárgyakra való felügyelettel és a magyar állam érdekeinek megvédésével Lábán Antal, a Collegium Hungaricum igazgatója bízzák meg, ki mellet a város érdekeit Sőreghy fogja képviselni.

Most már tehát nem a múzeum felépítése, hanem annak katasztrófális elbukása miatt, magának az anyagnak megmentése lett súlyos probléma.

Mi lesz Déri végrendeletében?

Illetékes körökben számot vetnek azzal a körülménnyel is, hogy Déri Frigyes végrendeletében ismeretlen rendelkezéseket tesz a múzeum sorsát illetőleg. Az anyag sorsát illetőleg ugyanis az a helyzet, hogy az a magyar állam tulajdonát képezi,

illetőleg azt képezte attól az időponttól kezdve,

mikor Déri ajándékozási szerződése érvénybe lépett.

Ez pedig már évekkel ezelőtt bekövetkezett. Epen ezért az állam érdekeinek említett képviselője, Lábán Antal, mint a tulajdonos állam képviselője fog a múzeum anyaga mellet állani.

Nem lehetetlen azonban, hogy Déri Frigyes végrendeletében újabb rendelkezéseket tett. Természetesen csak olyanokat, melyek az ajándékozási szerződésben leltározott anyagot nem érintik. Epen ezért a kultuszminisztérium úgy intézkedett, hogy

Lábán Antal legyen jelen az állam képviselőjében a végrendelet felbontásánál is.

Ennél az aktusnál a küllgyi képviselő is jelen lesz a bécsi magyar követ személyében és Sőreghy Debreczen város képviselőjében.

A mnezzemnek alapítója halálával bekövetkezett új fordulatai dr. Hadházy Zsigmond főispán is Budapestre szólították, ki már tegnap felutazott a fővárosba.

Magoss polgármester tárgyalása a kultuszminisztériumban.

Budapestről jelentik: A haláleset hivatalosan is jelentették a bécsi magyar követség utján Budapestre.

Debreczen városa és a magyar kormány a bécsi magyar követség útján képviselteti magát a temetésen és a kultuszminiszter rendelkezéselől koszorút helyeznek el a sírra.

A nagyerőltető műtárgyak sorsára nézve dr. Magoss polgármester már érintkezésbe lépett a kultuszminisztérium illetékes ügyosztályával.

Pénteken lesz a temetés.

Bécs, október 28. Az elhunyt Déri Frigyes holttestét péntek délután a Schottenfelder Kircheben szentelik be és a Központi temetőben levő családi sírboltban fogják eltemetni.

A Gömbös ügytől a fővárosi villamos tantiemjélg.

Gömbös napirend előtt foglalkozott Wild József levelével. — Propper vádjai. — A nemzetgyűlés ülése.

Budapest, okt. 28. A nemzetgyűlés keddi ülésén Gömbös Gyula napirend előtti felszólalásban szótvetette Wild József ismeretes nyílt levelét, melyben őt puccskíséret szervezésével vádolja. Támadja Wildet és kifogásolja, hogy a nyílt levelet a Pester Llyodban közzétette. Kijelenti, hogy

politikai céljait igenis el akarja érni.

— Kérdi az egységes párttól, hogy van-e valami köze a nyílt leveléhez? Almássy László: Nincs.

Gömbös beszéde további részében örültségnek mond bármiféle puccsot. A szerencsétlen király-látogatás óta ő visszavonult ettől a kérdéstől. Azt állítja, hogy Wild, mikor a Döhmelügy aktuális volt, megjelent Ulainrál és figyelmeztette, hogy készül valami ellene. Ugy véli, hogy valami beteges „Nachrichten offizierrel” áll szemben, aki nem tud attól szabadulni, hogy valami után ne kutasson. Politikai izléstelenségnek tartja azt, hogy Albrecht személyét bele-vonták a vitába. Azon a véleményen van, hogy a keresztény gondolatot veszélyezteti a királypuccs újból való felvetése.

Gömbös: „Mindenképen azon leszek . . .”

Ijeszti egyrészt a zsidóságot és a baloldalt, másrészt a legitimistákat akarja szembéllítani a szabadkirály választókkal.

Rassay: Bennünket nem lehet megijeszteni.

Gömbös: Nem arról beszélek, hogy megijednek-e vagy sem, de az volt a tendencia, hogy szétbontsák a keresztény falakat.

— Politikai hitvallásom az, hogy nem tudja elképzelni, hogy a fővárost a baloldali többség vegye át.

Nem mondtam, hogy miképen fogom ezt megakadályozni, de világos hogy mindenképen azon leszek, hogy ne jusson be oda a baloldal és Vázsonyi Vilmos.

Nem tudjuk elképzelni, hogy Magyarország fővárosában ne magyar mentalitásnak megfelelő politika folyjon.

Fegyverrel nem.

— Wild József azt állítja, — folytatja — hogy én azért mondtam, hogy Vázsonyiék nem jöhetnek a város házára, mert céljaim vannak és ezzel csak el akartam terelni a figyelmet.

Ki kell jelentenem, hogy minden utógondolat nélkül mondtam azt, hogy Vázsonyi nem jöhet be a város házára.

Sohasem volt arról szó, hogy megszervezett tömeggel jövök Budapestre. Ki kell jelentenem, hogy semmi-féle ilyen szervezkedésben nem ve-

szek részt. Fegyveres szervezkedésről nem tudok, csak azt tudom, hogy le vagyunk fegyverezve. Könnyel, mőség tehát arról beszélni, hogy mi fegyverkezünk, mert egyrészt ez a hírszélés az országban nyugtalan-ságot költ, másrészt pedig rátereli az ántáit figyelmét Magyarországra.

Gömbös: Ha nem a kormány adta a felhatalmazást, ha a párt nem tucott erről a nyilatkozatról, kérdem: nem pathológikus tünet-e, ha valaki két-három év óta magyar állampollgár és nincs tisztában azzal, hogy mi a magyar helyzet. — Valaki, aki nem érthet meg bennünket talán azért, mert sok energia van benne, talán azért, mert szolgálatot akar tenni a kormánynak — bár nézetem szerint senki sem tesz szolgálatot — megnehezítette a helyzetet úgy belpolitikailag mint külpolitikailag. — Ő azt mondotta, hogy aki haragszik annak nincs igaza. Kijelentem, hogy politikailag nem haragszom rá, mert naivitásnak tartom az egész beállítást. Mint képviselő azonban haragszom rá, mert ilyen feminista hisztérikus emberkével nem tudom, hogy miképen viselkedjem.

Van-e Bogyának két lakása?

Bogya János személyes kérdésben szólal fel. Felszólítja Szabó képviselőt, hogy a mult ülések egyikén tett azon közbeszólását, hogy két lakása is van és mind a kettőt eladta, ismétlje meg a Ház előtt. Ez az állítás nem felel meg a valóságnak.

Szabó József ugyancsak személyes kérdésben felszólalva, kijelenti, hogy más képviselőktől hallotta, hogy Bogya két lakáshoz jutott és mind a kettőt eladta.

Bogya ekkor arra kéri Szabót, nevezze meg azokat, akiktől ezek a hírek származtak.

Drózy személyes kérdésben szólal fel. Kijelenti, hogy tudomása van arról, hogy Bolya üzérkedett lakásával, mert a lakáshivatal kiutalt a számára egy három szobás lakást és ezt tíz hónap mulva sem foglalta el, sőt eszerélni akart. Ezt Sámuel ügyvéd is igazolja, akinek lakását Bogya részére kiutalták.

Bogya János újból felszólal és kijelenti, hogy Drózy Győző állítása nem felel meg a valóságnak. Reméli, hogy Sámuel a nyilvánosság előtt megismétli vádjait. Epen Sámuel kérésére engedte meg, hogy lakását elcserejléjk.

Propper kormányválságot sejt

Ezután napirend szerint áttérnek a fővárosi törvényjavaslat folytatóság tárgyálsára.

Első felszólal Propper Sándor. — Beszéde elején a kormány válságáról szóló híreket említi meg. Azt mondja, hogy Gömbös nyilatkozata, a miniszterelnök támadó válsza és Viczián felszólalása szoros összefüggésben egy célt akarnak szolgálni, el akarják terelni az érdeklődést a kormányválságról.

Válaszol Vicziánnak és részleteket olvas fel a felhívásból, amelyet szerinte teljesen hamis beállításban ismertetett Viczián. Kijelenti, hogy Viczián hamisított.

Viczián: Kikérem magamnak. Az elnök Proppert rendreutasítja és figyelmezteti, hogy ha még egy ilyen sértő kifejezést használ, megvonja tőle a szót.

Propper azt állítja, hogy Viczián kiszakított mondatokat olvasott fel a kérdéses meghívásból és ő azt a hamisítással egyformának tartja. — Ezután arról beszél, hogy Viczián felszólalása és a szociáldemokraták elleni támadás a miniszterelnök felhívására történt.

Viczián: Olyan igaz ez, mint a többi állításai.

Régi óhaját

teljesítette Önnek Kontsek Géza K. rt., midőn a korzó legforgalmasabb részén, a régi „Nizza” virágcsarnok heiyén pompás csemege fiók-üzletet nyitott. A fényesen berendezett üzletben a legjobb rizsek, kávék, teák, rumok, a legkülönbözőbb italspecialitások, állandóan friss halak, sajtok és a legfinomabb csemegék és cukorka különlegességek kaphatók. Az árak természetesen mindenben egyeznek a főüzleteismerten olcsó áraival.

Propper: Ha a szociálisták multját hánytorgatják, akkor ők ide hozzák a kurzus minden piszkát és gyalázatát.

Felkiáltások: Az a gyalázat, amit maga beszél!

Propper ezután Szabó József beszédére reflektált s azt mondja, hogy a keresztény szociálisták irigylük a tömeget, amelynek érdekében ők dolgoznak.

Felkiáltások jobbról és a közepén: Megmondták a vasasok, mennyire érdekükben dolgoznak.

Maguk terrorral szerzik a tagokat. Propper: A hivatalokban beerősza kolják az embereket a keresztény szociálista pártba.

Felkiáltások: Ezt csak a szociáldemokrata pártnál csinálják.

Propper ezután arról beszél, hogy tisztelni kell a felelősség kérdését. Kijelenti, hogy a szociáldemokraták nem vállalják a felelősséget a javaslatért.

Egy kis intermezzo.

Ezután a városi villamvasut drága voltát teszi szóvá.

A keresztény gazdasági párt részéről folytonosan közbeszólnak, mire a szociáldemokraták zajongásban törnek ki.

Reisinger és Lendvai szócésatába keverednek, amelynek során Reisinger azt kiáltja Lendvai felé: Rongy gazember, csirkefogó.

Az elnök Reisingert rendreutasítja, majd Lendvait, egyik újabb közbeszólása miatt.

Propper ezután azt állítja, hogy tudomása szerint a villamos társulat igazgatósági tagjai *havi ezer aranykorona tantiémet* kapnak.

Nagy zaj a fajvédőknel és a keresztény gazdasági párt. **Felkiáltások:** Mennyit kapnak ők a szakszervezettől?!

Újabb vád Wolff Károly ellen.

Felolvassa Wolff Károlynak egy végzését, amelyet, mint a főudvarnagyi bíróság elnöke 1909 tavaszán hozott és amelyben a királyi konyhaszereknek a pénzügyminiszterium számára való átadásának határidejét szabja meg. Ennek kapcsán esküszegéssel, lázadással és forradalmisággal vádolja Wolffot, majd megállapítja, hogy Wolff támogatta a forradalmat, de csak addig, amíg abból pénz lehetett szerezni. A szociáldemokraták soha sem fogtak Wolffékkal szövetkezni, hanem csak a radikális polgári pártokkal.

A villamos tantiéme.

Ezután Buday Dezső személyes kérdésben szól. Propper azt állította, hogy a villamos vasut igazgatósági tagjai havonta 40 milliót kapnak. Kijelenti, hogy ez teljesen valótlan.

Eckhardt Tibor: Tassók felállni és bocsánatot kérni.

Lendvai István: Hazudott, mint mindig.

Az elnök Lendvait rendreutasítja. Propper ezután személyes megtagadástas az elnök szíve felé és fenntartja azt az állítását, hogy az igazgatósági tagok 40 milliót kapnak.

Buday Dezső: Nem igaz!

Zsirkay János: Nem igaz és zsidó. Nagy zaj a szociáldemokratáknál.

Az elnök figyelmezteti Zsirkayt, hogy már kétszer rendreutasította.

Propper azt kívánja, hogy tegyék a Ház asztalára a villamos társaság költségvetését. **Althásit** fenntartja.

Buday Dezső: Mondja ezt a Házon kívül, hogy bíróság elé állítsuk.

Az elnök ezután napirendi javaslatot tesz.

Farkas István az elnök napirendi javaslatával szemben indítványozza, hogy a holnap délután napirendjére a lakbér rendezését és a munkanélküliség ügyét tűzzék ki.

Ezután a többség az elnök napirendi indítványát fogadja el.

Most Szabó József súlyos interpellációja következett. Kijelenti, hogy mivel a tisztviselőkérdéssel részletesen kíván foglalkozni és mert erre

nézve még tárgyalások vannak folyamatban, kéri a Házat, hogy interpellációját elhalasztassa.

A Ház ehhez hozzájárul. Ezután az elnök az ülést 3 órakor bezárta.

Megoldották a szerb kormányválságot.

Belgrádból jelentik: Kedd este 8 órakor a király megbízta Timotievics Sziárd demokrata volt minisztert koncentrációs kormány megalakításával.

Az osztrák megszállás alá került Nyugatmagyarország közállapota

Bécs, okt. 28. Amióta Nyugatmagyarország osztrák megszállás alá került, nem sikerült végleges székelyet találni Burgenland kormányának. Az ideiglenes tartományi székely Savanyukut, az egykori virágzó fürdőhely, amely a legutóbbi 3 év óta a végleromlás előtt áll, mert valamennyi villáját és lakását a tartományi kormány hivatalai és képviselői számára foglalták le. A lakosság elkeseredése legutóbb nagy tüntésekben nyilvánult meg.

Stockinger közgazdasági tanácsos vezetése alatt egy küldöttség felkereste a tartományi főnököt, hogy vele Burgenland sérelmeiről tárgyaljon. Mialatt a tartományi főnök a küldöttséggel tárgyal,

a tüntetők behatoltak az épületbe, benyomultak egészen a tartományi főnök irodájáig és azt követelték, hogy a tartományi főnök nyilatkozzék.

Wesser helyettes tartományi főnök, aki annakidején Budapesten tagja volt a szovjetnek és a kommunista uralom alatt a „Német ház”-nak átkeresztelt régi Széchenyi-palotába vette be magát, a meglehetősen türelmetlenül fellépő tömeghez beszédet intézett, amely hangsúlyozta, hogy a tartományi kormányzat maga is azon van, hogy a végleges döntés létrejöjjön.

A savanyukuti küldöttség felment Bécsbe is, ahol Hornick dr. elé kerültek, akinek figyelmét felhívták ezekre a tarthatatlan állapotokra, amelyek az egykori virágzó természeti szépségekkel elárasztott fürdőhelynek teljes romlását okozta. A küldöttség kijelentette, hogy ha ezt a kérdést véglegesen nem rendezik, akkor Savanyukuton a lakosság kénytelen lesz keményebb eszközökhöz fordulni.

Rendelet fog megjelenni arról, hogy nov. 15-ig lehet fizetni a lakás és boltbérek.

A 17 ezerszeres szorzószám megmarad. — A kincstári részesedést progresszív lakásadóvá változtatják.

Budapest, október 28. A nemzetgyűlés 33-as szanálási bizottsága ülést tartott.

Mindenek előtt Vázsonyi Vilmos azt kérdezte a kormánytól, hogy megtörtént-e az előkészítő lépések a kincstári házhazsonrészesedésnek — progresszív lakásadóvá való átalakításában. Arra kérte a kormányt, hogy a novemberi házbér fizetésénél engedje meg a részletben való fizetést és arra kérte a kormányt, hogy ha ez nem volna lehetséges, legalább november 15-ig adjanak halasztást.

Payer Károly válaszként az indítványhoz, majd kijelenti, hogy nem tartja indokoltnak továbbra is a 17.000-es szorzószámot; kéri annak leszállítását.

Vass József népjóléti miniszter kijelenti, hogy a mostani lakberek nem jelentenek nagyobb hozzáadót a békebeli béreknél. Tekintetbe kell venni, hogy a háztulajdonosokat a javítási költségek is nagy mértékben terhelik. A gazdaságilag gyenge egzisztenciájú aránylag könnyen elviselhetik ezeket a béreket.

A november 15-ig való fizetés lehetőségére nézve a közeli napokban megjelenni a rendelet.

A munkanélküli segély ellen foglal állást még az esetben is, ha az államnak volna anyagi ereje hozzá.

Az az álláspontja, hogy a munka alkalmak megteremtésével kell megoldani ezt a kérdést.

Bud János miniszter kijelenti, hogy elvben helyesli Vázsonyinak azon indítványát, amely a házbéradó és a házhazsonrészesedését, egységesítését és progresszív adóvá való fejlesztését célozza, azonban kellő adatok hiányában ez a kérdés nem oldható meg egyelőre. A legközelebbi adókielégítésnél a kormány gondoskodni fog arról, hogy kellő adatok álljanak rendelkezésre. Kijelentette, hogy nincs kétféle pénz, hanem csak egy van és ez a Nemzeti Bank pénze.

A 17.000 szorzószámot, amely csak az adott viszonyok hatása alatt jött létre, nem lehet elejteni, mert ez erős kiadási többletet jelentene. — ARIA

a kérdésre, hogy a kormány szándékos-e új pénzegységet teremteni, az a válasza, hogy megvan a stabil pénzegységünk.

Mindenesetre a kérdés végleges rendezése előtanulmányokat igényel. A szanálási időtartam alatt kell megtörténni az adók arányosításának. A közalkalmazottakat illetően a kormányban az az álláspontja, hogy a kérdést csak a költségvetési helyzet mérlegelésével lehet megoldani. Hibáztatja, hogy az egyik oldalon a bevételek csökkentését követeli, míg a másik oldalon a kiadásokat növeli.

A bizottság ezután áttért a jövedelmi és vagyonadóról szóló rendelet részletes tárgyalására.

A fasztrájk felelősök a királyra.

Rómából jelentik: Kedden Rómába és Olaszország kerületi székhelyein a nemzeti milíciát felelősékké a királyra. — Az eskü formája ugyanaz, mint a hadseregé.

Mussolini milánói beszédében, további munkára hívta fel a milíciát a jövőre nézve is.

Itélet a Klebelsberg—ÉME plakát ügyben.

Klebelsberg pörében, mely az ÉME igazgatói ellen folyt, tegnap este hirdette ki a táblán Degre tanácselnök az ítéletet.

Mádl Géza és Lörinczy Antalt a tábla felmentette. Lukaszovich és Turcsányi igazgatókat a 92. szakasz alkalmazásával fejenként 1.100.000 K pénzbüntetésre ítélte.

Lukaszovich és Turcsányira nézve a törvényszék által megállapított tényállást a tábla magáévá tette.

A felmentés ellen az ügyész, az elítélés ellen a vádlottak, illetve védőjük feleltek.

„Hazaáruló” — „gazember” Mattasovszky contra Nagy Ernő.

Budapest, október 28. A múlt év januárjában Kutkafalvy Miklós volt államtitkár rágalmozási pert indított Mattasovszky István dr. ellen. A tárgyalás során kihallgatták tanuként Nagy Ernő nemzeti gyűlési képviselőt is. Amikor Nagy Ernő megeskete-séről volt szó Mattasovszky ellenézte Nagy Ernő megeskete-sét.

— Hazaáruló — mondotta — aki az ellenséggel cimborál.

Megállj gazember — kiáltotta erre Nagy Ernő — ezért megkutyakorbácsollak. Ennek az a farnak ovagias uton lesz folytatás, amelynek befejezése után Nagy Ernő bűnvádi feljelentést akar tenni Mattasovszky ellen.

Kiűrtették a Ruhrvidéket.

Páris, okt. 27. A jóvátételi bizottság kommuniké tette közre, melyben kijelenti, hogy Németország pénzügyi és gazdasági egységének visszaállítására nézve megalkapított programot október 28-án végre hajtották.

Ezzel az előírt 3-ik feltételt is teljesítették.

Magyar zarándokok Zita királynőnél.

Bécs, okt. 28. Madridból jelentik a Tages Postnak, Lurdesben járó magyar zarándokok nagyobb csoportja Sansebastiánból gyaog Laqueitába ment. Magasrangú állami hivatalnokok is voltak a zarándokok között, akik megjelentek Zita királynénál és Ottó királyi hercegnél, tolmácsolták nekik a magyar nép hódolatát.

A Burg-Theater zenészei egy premier előtt sztrájkba léptek

Bécsből jelentik: A Burg Theaterben ma elmaradt a *Révanche* című operett bemutatója, mert a zenészek közvetlenül az előadás előtt sztrájkba léptek.

A sztrájk oka az, hogy a napok óta húzódo gázi fizetés ügye ma nem teljesen a zenészek kívánsága szerint intéződött el.

Az igazgató zongorán akarta kísérni az előadást, de a zenészektől ehhez nem járult hozzá.

LEGSZEBB
SAPKA
BOKAVÉDŐK
Nyakszálak
Hermann és Friedmann
PIAC UTCA 10.
A BIKÁVAL SZEMBEN.

Nagy kész kocsiraktár
egyszerűtől a legmodernebb kivitelig. Új és használt kocsik kaphatók. Használtakat vesznek és becserelek. Javításokat, fényezést kárpitozást, megrendeléseket olcsón és pontosan eszközöl:
NEULANDER ANDOR
Kocsigyára
Erzsébet-utca 28. sz.
TELEFON: 11-47.

Csokonai feltámadott, de a sorsharag most sem kiméli meg és visszatér a sírjába.

Oláh Gábor Jött éve csodáknak című Csokonai színművét elfogadta a Csokonai-Színház. — November 16-i Csokonai ünnepélyen lesz a bemutató. — A Jött éve csodáknak a mai Debreczenbe hozza Csokonait és Hatvani professzort. — Lilla hütlensége. — Dorottyát Hatvani veszi feleségül.

A Csokonai-kör november 16-iki ünnepségének legkiemelkedőbb része lesz a Csokonai-színház eredeti bemutatója. Oláh Gábor: *Jött éve csodáknak* című, 4 felvonásos színműve képezi az országos eseményt. Mert Oláh Gábor neve a magyar irodalomban el van könyvelve és legújabb színpadi művére nagy várakozással tekintenek. *A Jött éve csodáknak* szívszűrésű eseményekben és költői elgondolásokban gazdag. Látomászerű és módot nyújt a színpadnak, hogy Csokonai mondászerű alakját érdekes, új meglátásokban gazdagítva, felidézze a jelennek.

Az előkép kint játszódik le a Hatvani utcai temetőben, a költő obeliszk sírjánál. Oda vonul ki a kollégium diákja Erdős professzor vezetésével, hogy kegyeletét lerója a költő iránt. Csokonai dalokat énekelnek. E közben Erdős professzor látja, hogy az obeliszk ledől és a sír mélyéből felkél Csokonai Vitéz Mihály, a nagy tudású Hatvani professzorral együtt. A diákok felmagasztosulva a csodától, lelkes rajongással veszik körül a költőt és nagy ujongással elindulnak vele a városba. Hatvani professzor követi az ifjakat, de a temető csöszse elhanyagolt öltözéke miatt el akarja fogni, hogy a rendőrségre kísérje. — Hatvani azonban nem engedelmessékedik, hanem elmenekül. A császár rálő, de a golyók nem fogják a nagy polihisztor. A császár szörnyűködésére az ördögös professzor lerázza rongyos köpenyéről a golyókat és kacagva követi a boldog diáksapátot.

Az első felvonás Debreczenben játszódik le, a kollégium előtt. Nagy ünnepéssel köszönti a feltámadt költőt a polgármester és a város vezetősége. Ott van az ünnepélyen mindenki, a diáklányok is, köztük a szépséges Lilla, aki folyton a költő nyomában jár és lépésről-lépésre követi. Csokonai a nagy tömegben rátalál Lillára, aki álmiai álma volt küzdelmes, de bohém életében.

Hatvani a kollégiumban rendezett diszünnpélyt tönkretesz, mert büvös tudásával egy pillanat alatt végez a sötét lelki, rossz emberekkel. A külön professzor, kiről annyi különös mese maradt fenn, most is következetes önmagához. Nem bírja el a gonosz, de hízogó és ünneplő embereket. Varázserejével valamennyit a pokol mélyeséges fenekére süllyeszt. Bizony, ez a nagy ünnep teljesen tönkre megy, mert a résztvevők többsége eltűnik a sátni birodalmában. (Hát ilyen rossz lenne Debreczen! a Szerk.)

A nemes várost erre a különös alkalomra megszállja Mecénás szelleme és helyrehozza a mult bűneit Csokonaival szemben. Tekintve, hogy életében úgy sem adott a költőnek semmit, egy tündérpalotával ajándékozza meg a költőt. Ott él boldogan Csokonai Hatvanival együtt.

De nem sokáig tart a költő boldogsága. A nők ezrei szerelmükkel ostorozolják és pokollá teszik számára a tündérpalotát. Dorottya is megérkezik Kaposvárról és izgalmas jelenetet okoz. Felelősségre vonja a költőt azért az indiszkrécióért, ami a *Dorottya és a dámák farsangja* című komikus époszban a saját útján elkövetett becsületsértés és a rágalmazás kritériumainak megfelel s amikért csak az elévülés miatt nem indíthat keresetet a tisztas deán. Már kezd a helyzet elmérgesedni, amikor újra Hatvani ördögössége segít a bajon. A mágiszter feleségja Csokonai verses könyvét s a lapok közé varázsolja a hangos kaposvári dalmát. Csokonai a szerelméért versengő nők közül az ártatlan Lillát választ-

ja. Bevallja, hogy egyedül őt szereti és soha többé el nem hagyja. A költő frigidit Hatvani professzor áldja meg. Beteríti megviselt köpenyével a szerelmeseket, akik három szépséges gyermeket ajándékoznak a világnak. *A Drámát, Lirát és az Epikát.*

A megsértett Dorottya kiszabadul könyvbörtönéből és utolsó kísérletként Hatvaninak vall szerelmet. Ebből a szerelemből is gyümölcsöt nyilatott a szerző. Az újszülött egy várt, fillig szurtos utcagyerek.

A negyedik felvonásban Csokonait is eléri a fátnum. Lilla pénzt kér tőle. A költőnek persze éppen ez az egy dolog hiányzik. Lilla kiábrándultan elhagyja és a gazdag udvarlók csábításának esik áldozatul. A költő és a sorsharag tehát még egyszer találkoznak. Hatvani professzor vizsgálja egyedül a megcsalt férjet és elmondja a régi mondást: *„ilyenek a nők!”* A feltámadt Csokonai, Lilla hütlensége miatt céltalannak lát mindent és megutálja az életet, a mai világot, ahol a pénz fontos mindenek előtt. Egyetlen vágva már az, hogy minél előbb távozhasson innen vissza a nyugalmas sírba. Hatvani, hogy barátját vigasztalja, ördögös varázslattal feleleveníti a magyar történelem nagy eseményeit, a 48-as szabadságharcot, az aradi 13 kivégzést, a királyi koronázását. Utóljára 1805-höz vezet vissza a nagy varázsló. Egy fekete koporsót hoznak a színpad. Olyan a koporsó, mint egy hajó, amely az idő végtelenjén mindenkit magával visz a viharos úton, a megnyugvás réve felé. A koporsóba fekszik Csokonai, kezében a lanttal és mellé a tudós Hatvani. Felhangzik a zsoldár és eltűnik a koporsó.

— Tebenned biztunk eleitől fogva. A szín elsötétül és a színpad átváltozik az előkép jelenetébe. A kollégium diákjai éneklék a költő obeliszk sírjánál a zsoldárt:

— Tebenned biztunk eleitől fogva. Az ünnepélynek vége és a diákok indulnak hazafelé. Erdős professzor látomása is véget ér és így szól kedves diákjaihoz:

— Valami furcsa képet láttam, fiuk, hát ti nem láttátok?
— Nem láttunk mi semmit, professzor ur. Így végződik Oláh Gábor színműve.

A szereposztás szerint: Csokonait Kardoss Géza, Hatvanit Rolkó József, Lillát Csapó Mária, Dorottyát Halasyné és Helént Halasy Mariska alakítja.

Lukács Károly.

Franciaország hivatalosan elismeri a szovjet kormányt.

Páris, okt. 28. A francia kormány ma este hivatalosan bejelenté, hogy Franciaország hivatalosan elismeri a szovjet kormányt.

Ma már mindenki tudja
 hogy legolcsóbban és legszébb árúveteket!

Feldheim Imre
 posztóházában Kossuth-utca. 6 sz.
 vásárolhat.

Öt ember életveszedelemben a Gellérthegyen.

Budapestről jelentik: Ma délután 3 órakor izgalmas jelenetek egész sora játszódott le a Gellért hegy Rudas fürdő felé néző oldalán, ahol egy fiatalember segítségért kiáltott.

A meredek olyan részén kapaszkodott ekkor, hogy minden pillanatban lezuhanásától kellett tartani.

A Gellért rakparton több száz főnyi tömeg verődött össze és még nagyobb lett az izgalom, amikor látták — hogy a Gellért hegy tetejéről a fiatalember ereskedik le, hogy a segítségért kiáltó fiút életveszedélyes helyzetéből kiszabadítsa.

Meg is közelítették, azonban ekkor még izgalmasabb fordulat állott be. Az életmentők maguk sem tudták tovább jutni, sőt segítségért kezdtek kiáltani, mert a nedves és csuszós,

sikos helyen sem előre, sem hátra nem tudtak már menni.

Az izgatott tömeg végre rendőrt kerített, aki azonnal tűzoltóságot hivatott. A központi tűzörség vonult ki tolólétrákkal és egymásután hozták le a hegyoldalból a fiatalembereket. Kiderült, hogy az izgalmas jelenetek előidézője Rauch Ferenc, 17 éves munkanélküli fiatalember, aki előadta, hogy tegnap este egy ismeretlen ember felcsalta a Gellért hegy tetejére, azután ott hagyta. Az éjszaka nem mert lejönni és fenn maradt a hegyen. Olyan éhes volt, hogy alig tudott járni és csak a délutáni órákban jutott el a hegy veszedelmes pontjához.

A fiatalember rejtélyes előadását a rendőrség fogja tisztázni.

A létszámapasztó bizottság tegnap megkezdte működését a városházán.

41 hivatal és 786 tisztviselő munkáját vizsgálja meg a bizottság.

Megirtuk, hogy a szanalási törvény alapján a kormány újabb létszámapasztást rendelt el, amelynek végrehajtására Debreczen város egy teljes hatáskörrel felruházott bizottságot küldött ki. A bizottság feladata az, hogy az összes városi hivatalokat és üzemeket járja be és személynév táblázat alapján tegye meg intézkedéseit a létszámapasztásra és a közigazgatás egyszerűsítésének módjaira.

A bizottság tegnap délelőtt megkezdte működését a városházán Nagy József min. tanácsos elnöklésével dr. Ádó Rezső, Jóna István törvényhatósági bizottsági tagokból, dr. Vass Károly tanácsnok előadóból és Poroszlav László aljegyzőből mint jegyzőből állott a bizottság, mely tegnap délelőtt a kultur., a jog- és pénzügyi, a főjegyző és közrendészeti ügyosztályokat, a kiadó, írtató hivatalokat, valamint a levéltárt és irattárt vizsgálta meg.

A bizottság előadója, dr. Vass Károly a következőket mondotta munkatársunknak a bizottság munkájáról:

— A bizottságnak talán még fontosabb az a megfigyelés, amit a közigazgatási eljárás egyszerűsítésére kapott, mint a létszámapasztásra, mert a mai helyzetben már csak úgy lehet a létszámot apasztani, ha a kezelési eljárást is egyszerűsítjük. A bizottság sorra járja a hivatalokat és a helyszínen támadt gondolatok alapján teszi meg reformintézkedéseit.

A városi tisztviselők összes létszáma 786-ot tesz ki.

Ezek a szorosabb értelemben vett közigazgatási tisztviselők, akik a városi házipénztár terhére kapják illetményeiket. Összesen 41 hivatal felülvizsgálásáról van szó. Minden hivatali személyzetéről pontos kimutató van a kezünkben, melyet a számvétség készített. Ezek alapján kezdjük meg az egyes hivatalokban a vizsgálatot és megnézzük, hogy mi az, amit egy-egy tisztviselő dolgozik. Egyszerűsítést a kezelésben leg-

könnyebben nyí érhetünk el, hogy az együvé tartozó ügyeket egy kézbe koncentráljuk. Itt van például a szegényügy, ezt most a tanács VI., a közművelődési és a jog- és pénzügyi ügyosztályok látják el. A szegényügy kezelésére például az lesz javaslatunk, hogy egy ügyosztály kezelésébe adassanak át.

A bizottság egyébként mindennap, mikor befejezte a hivatalok vizsgálatát, összeül.

Ekkor közseretik gondolataikat, meghányják vetik a kérdéseket és jegyzőkönyvbe foglalják észrevételeiket.

Azt is mondhatom, hogy a bizottságnak rendkívül nehéz a feladata. Amellett háládatlan és kényes.

Színház

A Csokonai-színház műsora:

28-én A párisi lány, énekes bohózat B) bérlet.

30-án Casanova, nagy operette C) bérlet.

31-én A párisi lány, énekes bohózat, D) bérlet.

Nov. 1-én Bánk bán, tragédia. — Tisztviselőest, bérletszűnet.

2-án d. u. A molnár és gyermeke, népdrama. Mérsékelt helyárak. Este Helyreasszony, népszínmű. Új betanulással. Bérletszűnet.

A színházi iroda jelentései.

Francia elméség, úde, fülhémű sző zenével párosul a Párisi lány a színház legújabb operetteszerű bohózatában. Ehhez hozzájárul a pompás szereplők együttese, úgy, hogy a közönség nem győz kacagni az egymást kergető komikus helyzeteken.

Keöskemet török uralom alatt való történelméből merítette, Kada Elek a város volt polgármestere, a vasnap felújításra kerülő Helyre asszony népszínmű tárgyát.

A mozgósínházak műsora:

URANIA: Akik a szívükkel látnak, Orion amerikai slágere, Barthelmes főszereplésével. Kisérő 4 lábu kőllő.

VIGSZÍNHÁZ: Korunk hőse, Nagy idők nagy emberek drámája, kíséző Peggy diadalmos riporter.

Szombattól: Apollóban „Hollywood” Amerika film-gyűjteményének szereplésével. Jón: Ki a Gethéből, Henry Port-nnel, Königs-marke.

Kérje a Debreczent!!

Hírek

Testnevelési gyűjtés Hajdúvármegyében és Debreczenben

A magyar kir. vallás és közoktatásügyi miniszter ur rendelkezésével és a belügyminiszter ur engedélye alapján gyűjtés indult meg az ifjúsági testnevelés kiadásainak részbeni fedezésére, mely eddig is már szép eredménnyel járt. Ajánlatos lenne azonban indítványának követése, mely szerint minden hold birtoklása és bérlete után egy vagy legalább egy és fél kilogramm buza, minden kereskedelmi vagy ipari alkalmazott után 100.000 korona értékével járulatlanként ezen hazafias, szent, felekezeti és osztályi különbség nélkül minden polgárnak érdekelt képviselő cél előmozdítására.

Hogy nemes célokért lelkesülők még nem veszték ki, mutatja a régebbi gyűjtésnél elért eredmény, — mely szerint az első felkérésre Püspökkladányban Tisza Imre földbirtokos 5 mm. búzát, Balmazújvárosban gróf Semsey László földbirtokos 1.000.000 koronát, Lichtscheim Dezső földbirtokos 500.000 koronát, Kisfaludy Árpád és Károly földbirtokosok 3—300.000 koronát és Lukrits Károly esperes-plébános 150.000 koronát adományoztak.

Mostani gyűjtésünknel a 100.000 koronát meghaladó jegyzések hirtapilag szintén közölve lesznek.

— **A reformáció emlékünneve.** A reformáció évfordulója alkalmából a kollégium október hó 31. napján d. e. 9 óraker a Nagytemplomban ünnepi isteni tiszteletet tart, melyre a közönséget tisztelettel meghívja a Kollégium igazgatósága.

— **A MANSz tagjai a hősök temetőjében.** Okt. 30-án, csütörtökön délután fél kettőkor a Kossuth szobor előtt gyűlekeznek a MANSz tagok s onnét kivonulnak a Hősök temetőjébe. Minden magyar asszony ott legyen s hozzon magával néhány szál virágot a hősi halált katonáink néma sírhalmára.

— **Iparos segédek jelentkezése.** Azon 21 éven alóli iparos segédek, kik f. hó 27-én jelentkezési kötelezettségüknek bármely okból nem tettek eleget, felhívattak, hogy november hó 3-án d. u. 2 óra 30 perckor kedvező időben a Polgári lövölde melletti járózótéren, kedvezőtlen időben a DTE Péterfia-utca 76. sz. tornateremben a testnevelési törvényben elrendelt tornagyakorlatokba való bevonás céljából megjelenni tartoznak.

— **Hősök emlékoszlopa Nagylétán.** Nagyléta község egyik közel múlt képviselőtestületi közgyűlésén kimondta, hogy elkészítteti a nagylétai elesett hősök emlékoszlopát. Az emlékoszlop nagy áldozatok árán már el is készült s azt a nagylétai főtéren állítják fel. Az emlékoszlop leleplezési ünnepét november 9 én tartják meg nagyszabású ünnepségek keretében.

— **Felhívás a kereskedő ifjak Levente Egyesületéhez.** Felhívom a kereskedő ifjak Levente-Egyesületének tagjait, hogy f. hó 30-án, csütörtökön d. u. a hősök temetőjében rendezendő ünnepélyen feltétlenül vegyenek részt. Lépezz testnevelési felügyelő. Gyűlekezés d. u. 2 óraker a Kereskedő Társulat udvarán. Minden kereskedő segéd, tanonc és kereskedelmi tisztviselő kötelesség megjelenni. Ez rt és az ünnepség miatt a csütörtöki, pénteki, szombati és vasárnapi tornák lemaradnak. — **Mezey, a Levente Egyesület testnevelője.**

Ágydeszkáról leszakított vasdarab szerepe a pallagi rejtélyes gyilkosságban

Erélyes vizsgálat indult a bűntény tetteseinek kiderítésére. Vádindítványt tett az ügyész a gyanúsított gazdaszok ellen. Helyszíni szemlét tart a vizsgálóbíró.

A pallagi gyilkosság rejtélyét most már a debreceni kir. törvényszék vizsgálóbírúrája bogozza.

Beérkezett tegnap Nagy József kocsis felboncolásáról szóló jegyzőkönyv is, mely borzalmas adatokat tár elő.

A boncolás adatai szerint Nagy József halálát agyrázkódás okozta. A tettesek ugyanis oly borzalmasan agyba főbe verték, hogy a szerencsétlen ember agyrázkódást szenvedett az ütések következtében.

Tizenkét helyen érte fejét rettetes ütés, még pedig vashattól és egy más tompa vastárgytól, amely alighanem egy leszakított dgyalk trész.

Ezen a ponton újra megerősödött az a gyanu, hogy a tetteseket ama gazdasz társaság tagjai között kell keresni, kik nagy Józseffel az Akadémia kántinában összekülönböztek. Fontos ténykörülmeny az is, hogy **előkerült az az ág, melyről ütőszerszámmal leszakították azt a vasdarabot, mely most bünyelknét le van foglalva.**

Áttették a vizsgálóbírósághoz a csendőrségi nyomozás jelentését is, mely mindössze másfél oldalra terjed. Preinesberger Jenő táblabíró vizsgálóbíró maga vette kezébe az ügy kivizsgálását. Ma, vagy holnap **kiszáll a helyszínrre szemle tartása végett és ettől, valamint az**

általá eszközözendő kihallgatásoktól döntő fordulatot várnak az ügyben.

Munkatársunk tegnap délután érdeklődött Preinesberger Jenő táblabírónál, aki azonban kijelentette, hogy a vizsgálat anyagáról és fázisairól semminemű közlést nem tehet. Ujabb fejlemeny még az ügyben, hogy a bűntény referense **Balogh István kir. ügyész**

a gyanúsított gazdaszokkal szemben vádindítványt tett.

Bírói körökben egyébként teljesen megengedhetetlennek tartják, hogy az ügyben gyanúsítottként szereplők nyilatkozatokat tesznek közszajátban. Egyik helyi lapban az egyik gazdasz neve aláírásával nyilatkozik és még bizonyos nyomozati tényekre is hivatkozik.

Egyébként, mint értesülünk, az ügyet az illetékes tényezők a legszigorubb pártatlansággal fogják kivizsgálni és mindenképpen azon lesznek, hogy

a politikát, mely már ebbe az ügybe is bele akar furakodni, távol tartsák.

Ez az ügy közönséges bűntény, a melynek tettesi akárkik voltak, az igazságszolgáltatás előtt felelni kell tükért.

Az eset szerencsétlen áldozata Nagy József kocsis 42 éves volt. Hat árva maradt utána.

Beismerő vallomást tett a nánási anyagyilkos.

Veszekedés közben hét ütessel szétverte anyja fejét. — Hogy birták beismerő valiomásra a gyilkost a detektívek.

Annak idején megirta a Debreczen — hogy özvegy Máthé Jánosné, dusszag hajdunánási asszonyt holtan találták ágyában, összevert koponyával. Már akkori híradásunkban megirtuk, hogy a gyilkosságot a helyzettel ismerős egyén követhette el. A csendőrség és a rendőrség is ezen irányban kezdte el a nyomozást s az tegnapi szenzációs eredménnyel végződött. A nánási rendőrkapitányság detektívei előtt ugyanis a Máthéné meggyilkolása utáni napokban

gyanussá lett özv. Máthéné 34 éves fia: Máthé Sándor gazdaszkodó.

A nyomozó detektívek tehát előállították Máthé Sándort s kihallgatták a felől, hogy milyen volt a viszony közte és édesanyja közl

Máthé Sándor előadta, hogy anyjával gyakorta kötekedett, de ennek ellenére is tagadta, hogy ő ölte volna meg édesanyját. A detektívek azonban igen sok bizonyítékot gyűjtöttek ellene. Ezután a kihallgatást végző detektív rákiáltott Máthé Sándorra:

— Ne hazudj, a fejszéved te vágdat főbe az édesanyjád!

Ez a felkiáltás valóságosan meglepte Máthé Sándort, aki halálsápadt lett és kijelentette, hogy töredelmes vallomást tesz.... Elmondotta aztán, hogy azelőtt

való nap, amikor édesanyját holtan találták meg, összeveszett vele. Először csak szócsata folyt közöttük s ennek hevében, vallomása szerint, anyja baltát ragadott s azzal le akarta ütni; ő a heves felindulásban

a baltát kicsavarta édesanyja kezéből s kétszer homlokot vágta.

A hatalmas ütésektől özv. Máthéné homloka és koponyája valóságos szétloccsant. A gyilkos anyja holttestét az ágyba tette, maga pedig a szoba ajtaját bezárta.

Belülről betörte az ablakot s a nyíláson át elmenekült.

Máthé Sándort vallomása után őrizetbe vették és hétfőn délután beszállították az ügyészségre. A debreceni kir. ügyészségen az ügyet Kádár István dr. ügyésznek osztották ki, aki vádindítványt tett. Az iratok kedden áttették a kir. ügyészség vizsgálóbírósághoz.

A vizsgálóbíró tegnap hallgatta ki Máthé Sándort, az anyagyilkos gazdát, akit kihallgatása után vizsgálati fogságba helyezett.

Hirdessen lapunkban.

ARANYAT, ezüstöt, briliánsat, hamis fogat legmagasabb árban VESZEK. STEINER MIHÁLY Debreczen. u. 2. 1-15 sz.

Legmegbízhatóbb bevásárlási forrás, úgy minőség mint árak tekintetében

KARDOS LÁSZLÓ

93 éve a közönség szolgálatában!! vászon, fehérnemű és kiegészítő üzlete **DEBRECZEN, KOSSUTH-UTCA 9. SZÁM.**

— **Piramis I. Ulászló magyar király emlékére.** A várnai csatán piramist emeltek I. Ulászló magyar király emlékére, aki a törökök ellen harcolva 1444 ben ott esett el. Az emlékművet november 10 én leplezik le.

— **Tizennyolc hősi halott érkezik Olaszországból.** Az olasz és a magyar kormány között 20 hősi halott kölcsönös és ingyencs hazasállítására létrejött egyezmény alapján Olaszországból e hónap 31 én, pénteken, tizennyolc hősi halottunk érkezik haza. — Hősi halottaink földi maradványait e hónap 31-én adják át a keleti pályaudvar érkezési oldalán fogadtatási tanácsly keretében hozzátartozóiknak. Az érkező hősi halottak: Szmeccsányi Adorján őrnagy, Blum József százados, Weeber Alfréd fregathadnagy, Antal László, Gasparics Béla, Gosztonyi Sándor, Karlovics Sándor, főhadnagyk, Jálics Ferenc, Schreiber Libor, Szirmay József, Vigadi Virgil, hadnagyk, Wagner József hadapród, Inkey Jenő egy éves önkéntes szakaszvezető, Tóth János, Varga István, Bukovics Sándor, Grossmann Miklós és Schwarz Mózes közvitézek.

Pap nem tehet ügyvéd. A Heves-nagykunsági református egyházmegye gyűlése érdekes elvi határozatot hozott. Az egyik református pap letette a kommun után az ügyvédi vizsgát és azóta ügyvédi praktiszt folytat. Azzal a kérésrel fordult az egyházmegyéhez, hogy papi jllégét mint ügyvéd is megtarthassa. Nagy szótöbbséggel a gyűlés azt a határozatot hozta, hogy az, aki a papi pályát más pályával cseréli fel, annak a papi jelleg meg nem adható.

— **Berlinben már fagy.** Berlinben már megkezdődött a tél. A legutóbbi napokban már többször volt fagy. A fákát is ellepte a dér. A hőmérő 2 fokot mutat.

— **Versenyfőnyalás Iószállításhra Bulgáriának.** A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara közli az érdekeltekkel, hogy a bolgár kormány november huszonketedikén versenyfőnyalás útján a bolgár hadsereg részére 400 (négy száz) lovat fog beszerezni, melyből kétfőszáz darab a lovasság kétfőszáz darab pedig a tővérég részére szükséges. A pályázaton résztvenni szándékozók a Magyar-Bolgár Kereskedelmi és Mezőgazdasági Kamaránál (Budapest Andrassy-át 8. szám I. em.) jelentsék be ebbeli szándékukat, ahol a szállítási feltételekről részletes felvilágosítást nyerhetnek.

Bárányhősi mekecsket
legolcsóbban vállalok
ADLER szűcs, Batthyányi utca 2.

Vegh és jeddi Szabo
órás és ékszerészek.
Órák, ékszerek javítása és eladása

Hunyadi-u. 15.
Arany és ezüst beváltás.

Elsőrendű kárpitos
Szabó József Varga-utca 1.,
Szent Anna utca sarok.
KÉSZ HENCSEK raktáron

Csak egy mosolyt...

TALÁLÓS KÉRDÉS:

Mi ez?

István: Rohadtak! A főzsídkótló kaptak pénzt!

Ferenc: Rohadt maga! Elég rohadt a képviselő ur saját személyében!

István: Ejnye aljas fickók, mocskos szappant pótló fráter!

Ferenc: Nyavalyás svindler! Maga gorombáskodik? Hazug fráter!

... dehogyan is a kocsmában, a parlamentben beszélgettek Lendvai István és Reizinger Ferenc képviselő urak.

— Orvosi hír. Dr. Görgey Márton vármegyei főorvos rendeléseit Széchenyi-u. 1. szám alatt, I. emelet megkezdte.

— Szerencsétlenség a Kollégiumban. Tegnapelőtt este szerencsétlenség történt a Kollégium torna termében. Bencsik Árpád 16 éves 1. éves tanító képezdész, aki a Leány-u. 7. sz. alatt lakik, tornázás közben a jobb alkariját eltörte. a mentők az első segélynyújtás után a klinikára szállították, ahol bekötöztek, majd elszállították a lakására.

— Vasúti lopás. A debreceni állomásra érkezett 8217. számú fedett kocsi, amelyben gesztenyeszállítmány volt, feltörték és beöltözték a kocsit. Hogy hol történt a vagonfeltörés és a lopás, nem lehetett megállapítani. A vasúti tolvajok állandóan garázdálkodnak és semmi nyomuk. A vasúti lopások túlnyomó része kiderítetlen marad.

— A pénztárca tolvaj cigányok a Tábla eltt. Bilincsbet vert rabok állottak tegnap a kir. tábla Oláh Mihály tanácsa előtt zsebmetszéssel vádolva. 1924. tavaszán két cigány, Kertész Ferencné, Stibula Mária és Jányi Mohácsi Oszkár a Kossuth szobor előtt Berger Kálmánról el akarták lopni a pénztárcáját, amelyben 170.000 korona volt. Bergerné ezt észrevette és átadta őket a rendőrnek. A törvényszék elítélte Stibula Mária 1 évi börtönrre, Jányi Mohácsit pedig 6 havi börtönrre, Stibula azért kapott nagyobb büntetést, mert ő nyúlt a tárcá után, míg Jányi csak „falazott”. A vádlottak felelősségét jelentették be. A tárgyalás folyamán a védőügyvéd azt vitatta, hogy hogy nem befejezett bűn büntetéséről van szó, hanem csak kísérletről. A tábla a védelmet figyelembe vette és Stibula Mária büntetését 8 hónapra, Jányiét pedig 3 hónapra szállította le. A büntetésből kitöltöttnek tekintettek 2 és fél hónapot. Az ítélet jogerős.

— Tűz keletkezett a huszfűtőlésből. Kedden délelőtt telefonon azt jelentették a tűzoltóságnak, hogy a Böszörményi ut 18. szám alatt tűz támadt. A tűzoltóság azonnal kivonult a helyszínre, ahol egy disznóól égett. A Böszörményi ut 18. számú házat, mely Kiss Antal utajdonát képezi, bérbe bírja Pócsi Lajos bérkocsitulajdonos. Pócsiék a napokban disznóól tettek és a disznóóléskor készített koloászok és husok fűtőlését a disznóólban végezték. A rögtönzött husfűtőlésben aztán tűz keletkezett, melytől egyszeriben lángborult az egész disznóól. A tűzet a tűzoltóság rövid időn belül eloltotta. A kár jelentékeny mert nemcsak a disznóól hamvadt el, de a kolbászok husok is szénné égtek — lábas nélkül. Az esetből folyólag a rendőrség vizsgálatot indított.

Olvassa a Debreczent**Akit azzal vádolnak, hogy Végh Gyula volt rendőrfőkapitányt a temetésén gyalázta**

Ellentmondó tanuvallomások a tárgyaláson.

Tegnap a törvényszék Serly tanácsa érdekes ügyben tartott főtárgyalást. A vádlott Schwarcz Gyuláné debreceni lakos volt, akit az ügyészség izgatással vádolt. — Schwarcz Gyula ny. rendőrfőkapitány temetésénél a ház több lakója előtt a következő kijelentést tette: „Zugnak a harangok, megint temetnek egy nagy kutyát, aki úgy össze volt aszva, hogy egy dióhéjban elfért volna; így kéne járni minden urnak, hogy 20 évig nyomja az ágyat. Ne csak a szegény munkások szenvedjenek, hanem az urak is.” Schwarcz Gyuláné, aki már volt egy ízben büntetve orgazdaság miatt 4 havi fogházra, mindent tagadott és a feljelentést bosszu művének tartja. A feljelentést Hegedűs József

polgári rendőr tette, aki egy házban lakott Schwarcz Gyulánéval. — Hegedűs és felesége bizonyították, hogy Schwarcz Gyuláné tényleg használta a vádiratban felsorolt kijelentéseket és vallomást esküvel is megerősítették. — Schwarcz Gyuláné házigazdája viszont tagadta, hogy hallotta volna ezeket a kijelentéseket; felesége szintén nem hallott semmit.

Bod Kálmán ügyész ezután is fentartotta a vádat és kijelentette, ha a bíróság nem látja bizonyítottak a vádat, akkor idézzék meg Tokajból Szalay Lászlót és feleségét, akik akkor abban a házban laktak, ahol Schwarcz Gyuláné. — A bíróság rövid tanácskozás után úgy döntött, hogy Szalaykat megidézi és ezért a tárgyalást elnapolta november 25-ére.

Barátságos volt az értéktőzsde, megdrágult a pénz.

Az értékpapírpiacon ma főleg a kocsitűzlet állott az érdeklődés középpontjában. Ma tényleg élénkebb kereslet mutatkozott a pénzpiacra, ami a kocsitűzlettel alakulásában is kifejezésre jutott, amennyiben háromnegyed százalékig emelkedett a kocsitűzlet. Ezt a jegyzést sokan kifogásolták az árjegyző bizottság végeredményében mégis úgy döntött, hogy háromnyolcad-háromnegyed százalék a kocsitűzlet.

A pénzpiac szilárdabb irányzata folytán és a politikai helyzetre való tekintettel eleinte az értékpiacon is minimális volt a forgalom. Az üzletidő elején azonban mégis barátságosabb volt az irányzat, mert a Bécsből érkező jelentések egyáltalában nem szolgáltatottak okot konfirmációra. Bécsben ugyanis nyugodt volt az irányzat és így anélkül, hogy az intervenciós bizottság vásároltatott volna.

Ugyiszólván az egész vonalon kedvező volt a piac hangulata. Egyes forgalmasabb értékeknek árfolyásuk is keletkeztek. Feltűnt, hogy a Szalámi, amely tegnap a tanács tiltó határozata után is emelkedett, ma körülbelül 200.000 koronával olcsóbbodott anélkül, hogy nagyobb forgalom fejlődött volna ki benne.

Tartott volt az utótőzsde.

Az utótőzsdén az irányzat a zárlati árfolyamokon tartott volt, azonban üzletet csak néhány arbitrázsértékben kötöttek. Így a Magyar Hitelben néhány arbitrázsor vásárlása folytán a Magyar Hitel 452 060 koronáig emelkedett. Ezt a magas árfolyamot azonban nem tudták hosszabb ideig tartani és az utótőzsde végén ismét mai zárlati árfolyamig csuszolt vissza a Magyar Hitel. A többi értékek árfolyama változatlan maradt, míg a helyi értékekben néhány üzletet kötöttek zárlati árfolyamokon.

Az aranykorona árfolyama.

Az aranykorona árfolyama a hivatalos dollárkursuson számítva 15.477 korona és 10 fillér.

Zürichi zárlat.

Páris 2720, London 2343, New-York 520, Brüsszel 2500, Milánó 2245, Hollandia 204, Berlin 123, Bécs 73, Szófia 380, Prága 1550, Varsó 100, Budapest 68, Bukarest 290, Belgrád 755.

Terménytőzsde.

Míg a takarmánycikkekben változatlan irányzat jutott kifejezésre,

addig a kenyérmagvak jelentősen szilárdultak. Különösen a buza, amelynek ára 10 000 koronával emelkedett a tegnapihoz képest. Ezt az emelkedést főleg az amerikai piacok irányzatának hatására vezetik vissza. Másrészt a belföldi kínálat tartózkodásával magyarázzák. A rozs a tegnapihoz képest 2500 koronával drágult.

Hivatalos árak: 76 kilós tiszavidéki buza 457—462, egyéb 455—60 78 kilós tiszavidéki 465—470, egyéb 462—67, rozs 430—432, zab 390—405, egyebek változatlanok.

Ferencvárosi sertésvásár.

Nyilvásári maradvány 825, érkezelt 190, eladatott 190. Zártvásári maradvány 45, érkezelt 44, eladatott 20. Árak: könnyű 26—27, nehéz 26.500—27.500.

Magyar Nemzeti Bank jelentése a devizárfolyamokról.

Egy darab	Vétel	Eladás	%
Dollár	76100 K	76570 K	
Angolfont	342000 K	346000 K	
Hollandi forint	29363 K	30100 K	
Francia frank	4900 K	4700 K	
Svájci frank	14330 K	14700 K	
Léva	551 K	562 K	
Cseh korona	2259 K	2278 K	
Lira	3276 K	3311 K	
Lei	421 K	434 K	
Dinár	1080 K	1103 K	
100n. márka	— fill.	— fill.	
Lengyel márka	— fill.	— fill.	
Osztrák korona	106'85	108'75.	

— Megmérgezte magát morfiúmmal. Tegnap a késő esti órákban telefonon azt jelentették a mentőknek, hogy Domnik Károlyné 30 éves soproni asszony Hid utca 8. sz. alatti lakásán morfiúmmal öngyilkossági szándékból megmérgezte magát. A mentők azonnal kiszállították a helyszínre, Domnik Károlynét első segélyben részesítették, majd eszméletlen állapotban szállították a belgyógyászati klinikára. Állapota súlyos. Tettének okát még nem lehetett megállapítani. Az esetet bejelentették a rendőrségnek is, ahonnan a vizsgálatot megindították.

x Tűzközpont, üvegcsiszolás régi tűkrök ujjöntése Szikvits Béla üvegipari vállalata Sziv-utca 14/15. Telefon 35—6.

x Filc kalapok, svájci sapkák minden színben százötven ezer koronáért. Bőrkalapok nagy választékban a Kalapüzemben, Piac-u. 9.

x Orvosi, jogi, gazdasági szakönyvek legnagyobb raktára Csáthy Ferenc Rt. Egyetemi könyvkereskedésében Ferenc József-ut 8.

Hajdusági férfiruhaház

nagy

Vásárhéti Reklám

árjegyzéke:

Gummi kabátok
K 330,000.

Bőrkabátok K 1.100,000

Hosszu téli kabátok
féljű sajátjával bélelve
K. 500.000Átmeneti raglánok
K 800,000Fekete hosszú téli kabátok
plüss bélelssel
K 1.300,000Félhosszu szőrmés bundák
K 1.200,000Félhosszu téli kabát
meleg bélelssel
K 650,000Városi bundák
vlelin bélelssel
K 1.700,000Férfi öltönyök
tartós minőség
K 700,000Divat nadrágok
K 280,000Valódi gyapju ok
Bricsesz nadrág
K 350,000Gyermekruhák
K 300,000

Ezen árak csak a vásárhéti alatti érvényesek.

Czégre kérem ügyelni!

Hajdusági

férfiruhaház

PIACZ-U. 67.Tisztviselők, munkások és főiskolai hallgató urak
15 százalék
kedvezményt élveznek.

November 1-től naponta közlekedik a nyirbátori vonat.

Debreczeni - nyirbátori h. é. vasut igazgatósága közli, hogy november hó 1-től kezdődőleg a 12. és 13. számú személyvonatok naponként fognak közlekedni.

11. sz. vonat indul Nyirbátorból 3 óra 50 perckor, - érkezik Debreczen máv. előtér állomásra 6 óra 57 perckor.

12. sz. vonat indul Debreczen máv. előtér állomásról 4 óra 19 perckor, - érkezik Nyirbátor állomásra 7 óra 55 perckor.

13. sz. vonat indul Nyirbátorból 15 óra 54 perckor, - érkezik Debreczen máv előtér állomásra 19 óra 39 perckor.

14. sz. vonat indul Debreczen máv. előtér állomásról 14 óra 35 perckor, - érkezik Nyirbátor állomásra 29 óra 3 perckor.

Apró hirdetések

Fővárosi lapokra előfizetést, hirdetést felvesz Kovács Hirlapiroda. Postaköltség nincs. Piac-u. 42. Posta mellett. 1706

Tíz milliótól bármilyen összegig hosszulejratu kölcsönt ingatlanra adunk. Kovács Hirlapiroda. Piac-u. 42. sz. 1707

Uj üzletmegnyitás. Zenés hurkaestély nov. 1-én a Baross-utcai vendéglőben. Pesti János. 1704

Kitűnő képzettséggel zongora órát zongora használattal adok. Cim Tiszántuli Hirlapnál. 1892

Megismerkednék olyan férfivel, ki pénzt akar keresni. „Jó partner lennék” jellegre a Tiszántuliba. 1895

35 milliót fedezetre kölcsönadok. Cim Debreczen kiadóhivatalában megteudható. 1896

Arverési hirdetés. Folyó hó 30-án reggel 8 óraker nyílvános árverésen eladásra kerül: 5 jókarban lévő dohánypajta, gazdasági épületek és cselédlakások, gazdasági gépek, felszerelések, továbbá gulyabeli marha, 16- és birkaállomány. - Özv. Fancsovits Mátyásné gutiteleki bér gazdasága. Vasutállomás, posta: Nyiradony. 1720

Chez un propriétaire on demande un professeur de la langue Française. adr. chez le bureau: „Debreczen”. 1583

Husz darab marhát telettésre elvállalok. Bethlen-u. 54. 1583

Ház és vendéglőtulajdonos ev. ref. vallásu, nőtlen vagyok, ismeretség hiányában nősülési végett tisztességes leány vagy fiatal özvegy ismeretségét keresem. Csak szerény és komoly nő ajánlatát kérem. Erzsébet-u. 97. sz. 1550

Fővárosi lapokra előfizetést, hirdetést felvesz Kovács Hirlapiroda. Postaköltség nincs. Piac 42. Posta mellett. 1771

A kézimunka tanítást nov. 1-én megkezdem. Rubin Viola, kézimunkaüzlet. 1749

Fővárosi lapokra előfizetést, hirdetést felvesz Kovács Hirlapiroda. Postaköltség nincs. Piac 42., Posta mellett. 1704

Tíz milliótól bármilyen összegig hosszú lejáratu kölcsönt ingatlanra adunk. Kovács Hirlapiroda, Piac 42. 1705

Csendőrség figyelmébe! Kiss Bertalan, egyenruha szabó, Pesti u. 9. 1824

Pérez! Pézrkölcsönt husz milliótól felfelé, egy vagy két milliárdig, úgy felem kihelyez, november 8-tól 15-ig, heti egy és fél százalékra, földre, házra, és nagyobb árúraktárra. Patoky pézrkölcsönöz közvetítő osztálya. Debreczen, Csapó utca 19., keresztépület. 1795

Szombaton „Néró” előadásán láttott kékszemű, fekete rövidhaju urinót esedezem, kérem adjon alkalmat az ismerkedésre. 1855

25 milliót ksztbla adok megfelelő kézi zálogra vagy betáblázásra. Cim Egyetértés kiadóban. 1862

30 milliót biztos fedezetre kölcsönök. Cim Egyetértésnél. 1858

Kosztkamatra öt millió koronát kihelyezek kellő biztosítékra. Cim az Egyetértés kiadóban. 1864

Iparművészeti tanfolyamot végezem. Elvállalok batirozást, kötést, filézést, montirozást, függönyök, ágyterítők s mindennemű iparművészeti kézimunkák összeállítását. A felsorolt s más kézimunkák tanítását elvállalom. Jelentkezhetni a kézimunkaüzletben: Kossuth utca 15. 1748

Hasznbérbe adó 1925. okt. 1-től bi harmegyei vasut állomás mellett fekvő 450 kat. holdnyi birtok. Megbizott dr. Thury László ügyvéd. Debreczen Piac-u. 29. 1690

Két izraelita férfi teljes ellátásra felvétetik. Cim az Egyetértés kiadó-jában. 1604

Pérez és buzakölcsönt olesó kamat-ra, ingitlan fedezetre 48 óra alatt fo lyósított bármennyi összegig. Patoky, Csapó-utca 19., keresztépület.

Felelős szerkesztő: PÁLFY JÓZSEF

Kiadja a T. H. könyv és lapkiadó-vállalat r. t.

Nyomatott a Tiszántuli Hirlap r. t. nyomdájában.

Árverés.

Önkéntes árverésen eladom Homokkert, Kiss Áron-utca 12. számú házat. Áll 2 szoba, konyha, kamara, pince, előszoba 1200 négy-szögöl konyhakertből.

Árverés 30 án csütörtökön d. u. 2-3 óra között.

Uj bőrüzlet!

Dusan felszerelt raktárral! Legolcsóbb beszerzési forrás!

Kiss Istvánné és Tsa

cégtulajdonos: Kiss Istvánné és Guttmann Lajos

Hunyadi-utca 15. Telefon 467.

Zsiros szóda szappan főzéséhez garantált minőség, nagyon olcsó! STERN festéküzletében, Bikával szemben Piac-utca 10.

Hirdessen a „Debreczen”-ben!

A budapesti értéktőzsde hivatalos árfolyamai ezer koronákban.

A legalacsonyabb, legmagasabb és záróárfolyamok 1924 okt. 23-án.

Table with multiple columns listing exchange rates for various banks (Bankok), commodities (Bányák és téglaryarak), and other goods (Sörgyarak, Textilipari, Vegyipari, etc.).

Apró hirdetések

AJÁNLAT

Ora, ékszerjavítások szakszerűen, jótállással. Sretter János, Batthyányi-u. 13. 1636

Elsőrangú kárpitos Szabó József, Varga-u. 1. Kész hencserek, berzsely fotelek raktáron. 105

Bélyeggyűjtés Fűvészkert-utca 14. Külföldi bélyegek eladása. Nyitva egész nap. 1827

Jeggyűjtés, fülbevalót, órát, ékszer legelősebben vásárolhat, javíthat. Licht ékszerésznél Simonffy-utca 1. 930

Ha nincsen pénze, megint vehet Káiser-nél részletfizetésre. Piac 7. 499

Debreczenszky kárpitosnál Halköz 8. sz. hencserek, plüszdiványok, továbbá matrácok raktáron. Javítások szakszerűen készülnek. 1294

Szép szilágysági alma nagyban és kicsinyben állandóan jutányos áron kapható Csapó-u. 39. 1580

Kiadásom a következő cikkeket: Asztali bor, rum, likör, cognac, szobaseprű, mosószappan, lenese és sok más cikket, miért is ezek olcsón kaphatók Sárközi Sándor fűszerkereskedésnél. 1860

Megérkezett Ceglédre Ungvári-féle faiskolának minta gyümölcsfái Hatvan-u. 17. sz. alá. Onossay főkereskedéshez, ahol gyümölcsfa ismét megrendelhető. 1859

LAKÁS, ÜZLET

Butorozott egyszerű kis szoba kiadó. Nagyállomás, Hid-utca, Berényiné. 1905

Piacon 2 szoba irodának, vagy rendelőknek kiadó. Cím: Egyetértés-utca. 1825

Szoba-konyhás lakást elcserélek 2 szoba, konyhával, ráfizetéssel. Kiss, Pesti utca 9. 1823

Két utcát butorozott szoba, külön bejárattal, urak részére kiadó. Cím az Egyetértésnél. 1681

4-5 szobás lakást, lehetőleg orvosi rendelésre is alkalmat a Központban, lélépéssel keresünk. Cím a Hajdúföld kiadójában. 1698

Butorozott szoba magános nőnek vagy férfinak kiadó. Barna-u. 4. sz. 1888

2 szobás lakáshoz jut kevés lélépéssel, disznó tartás engedélyezve. Cím az Egyetértésnél. 1865

Egy szoba, konyha, spájzból álló lakásom elcserélném hasonlóval, 560 négyszögöl termő szőlőkerttel, jószágtartás megengedve. Csapó-utca Magyar-u. 7. 1898

Különbejárattal, butorozott utcai szoba urnak kiadó. Egymalom-u. 7. 1890

KERESLET

Kereskedelmit végzett fiatalember irodai alkalmazást keres. Cím a kiadóban. 1905

Pénztáros leányt jó családból keres november elsejére Beke Barna gyógyszerész „Csillag” gyógyszerár-árpad-tér 1. 1900

Kifutó leányt keresek azonnalra vagy elsejére és egy ügyes eljáró leányt vagy jobb nőt, irodában. Pataky. Csapó-u. 19., udvari kereszt-épület. 1302

Tanult magas fizetéssel felvezető és Dvid vaskereskedés. Piac-utca 7. 1157

Jómeneteli fűszerüzlethez nőtlen, pénzes társat keresek. Lakást, ellátást biztosítok. Cím az Egyetértés kiadóban. 1870

Ócska öntött vasat minden mennyiségben vesz Trnka fiai. Barna-u. 6. sz. 1870

Kérem azon becsüleetes férfit, aki vasárnap délután a vásárba egy gyermeksapkát talált, juttassa el Bőszörményi-ut 10. szám alá, jobbra 2 ajtó. 1869

Eredeti perzsa szőnyegek és olaj, aquaracelfestmények bizományi lera-kathoz 20 millióval társat keresek. Szíves érdeklődők „Reális üzlet” elat tadják be címüket az Egyetértés kiadóba. 1868

Német nyelv magánúton való tanu lására társat keresek. Középiskolát végzett leány vagy fiatalember adja le címét a kiadóban. 1836

Egy középnapos, karikás tetejű vaskályhát keresek megvételre. Rothmann, Vargakert, Délisor 25. 1867

ÁLLÁST KERES

Varrónő, ki divatszalonban dolgozott, házakhoz ajánlkozik. Zöldfa-u. 8. 5-ik ajtó. 1857

Kenyérüzletbe vagy kisebb bodegába jártas nő kimérőnek ajánlkozik. Cím Egyetértés kiadóban. 1856

Intelligens nő elmenne házvezető nőnek urhoz vagy vidékre, varrni is tud. Cím Postrestante „Özveg” jel igére Hajduböszörmény. 1863

Mindenben megbízható jobb nő háztartás vezetésére bejárna, főzni tud. Cím a kiadóban. 1861

Német nevelőnő, tanult ápoló, — gyermekek mellé ajánlkozik. Bővebbet Boeska-tér 3. Zsibrita. 1901

Ételmes emberek!

Ide figyelni!

Aki nekem tíz evőt hoz, az teljesen ingyen kap egy öltönyt vagy télikabátot. — Nőiszabóságban francia munkavezetését Fülöp, Gizella vezeti. Egy női ruha elkészítése 100,000 kor. Havi részlet mellett készítek öltönyt, costumot, télikabátot.

TEGDES Péterfia-u. 42

Magános uri asszony állást keres bárhová, a háztartás minden ágában jártas. Szíves megkeresést a Tiszántulba kérek. 1894

ÁLLÁST KAP

Uriember irodai munkálatok elvégzésére és ügyletek felelősség melletti lebonyolítására, kiszolgáló segédnek óvadékkal vagy óvadék nélkül váltókezzel, állandó s jövedelmező állásra felvétetik. — Pályázat írásban adandó be. Pataky, Csapó-utca 19. 1905

Kereskedelmit végzett fiatalember felvétetik. Gépirás és szépírás megkívántatik. Márkus Jenő, Hatvan-utca 22. 1871

Két éves gyermekhez megbízható kisasszonyt azonnal felveszek Rózsa, Miklós-utca 34. 1544

Pincemunkásokat keresünk november elsejére, Waldmann Borkereskedelmi Részvénytársaság, Pesti-u. 2. 1556

Jobb leányt keresek gyermek mellé, ki keveset segít házi teendőkhöz, kintlakással. Kolos, Hunyadi-u. 24. 1607

Filc kalapok,
Svájci sapkák,
Bőr kalapok
150,000 KORONÁÉRT!

Halapüzem

PIACZ-U. 9. SZÁM.

Szenzációs!

Szörme

ujdonságokban

megbízható kivitelben, legolcsóbban.

Kiszolgáló leány jó megjelenésű felvétetik a Szöllősi-tózsébe, Püspöki palota. 1848

Mindenes bejáróné nov. 1-re felvétetik, Szöllősi-tózsé. Püspöki palota. 1861

Házmasternek felvétetik gyermek-telen házaspár, magános nő. Egymalom-u. 7. 1889

Utazó, ki fűszerszakmában jártas, azonnali belépésre felvétetik. Friedmann és Asztalos. Széchenyi-u. 6. sz. 1478

Két éves gyermekhez megbízható kisasszonyt azonnal felveszek Rózsa Miklós-u. 34. 1661

Cipészegéd vegyes munkára azonnal felvétetik, Almássy, Kossuth-utca 13. 1872

Szabósegéd ügyes kézimunkás azonnal felvétetik Csapó-u. 11. sz. Keresztépületben. 1866

Szabósegéd, ügyes, kézimunkára felvétetik. Csapó-utca 11. keresztépület. 1875

Ebédli, hálószoba eladók. Csapó-utca 19. sz. Bővebbet házmaster-nél. 1876

Kétszemélyes pulitirozott ágy, ru-ganyos betéttel eladó, Pacsirta-utca 7. Délután. 1883

Modern vakondokbunda eladó. Kossuth-utca 41., udvarban jobbra második ajtó. 1902

Eladó Bodán egy nyilas szőllő, szoba konyhás épülettel. Értekezni Papp, Kigyó-utca 34. sz. 1881

Jókarban levő tornyos tűzhely eladó. Homokkert, Szabó Kálmán-utca 3. sz. 1880

Kévenád, vályog, ócska épületfa, egy jó vadászfegyver eladó. Domb-u. Boldogfalva-utca 16. számú ház eladó és beköltözhető. 1694

Eladó egy 120x120 (belvilág) vasr-csosz dupla új ablak. Horog, Kar-u. 35. sz. 1708

Modern kétemeletes bérpalota a Hatvan-u. és Pásta-u. sarkán tiz ut-cai üzlethelyiséggel, hat rendbeli modern fürdőszobás lakással eladó. Félvilágosítást nyújt dr. Sebestyén ügyvéd, Piac-u. 49. 1484

Antik ruhaszekrény eladó. Maróthy György-u. 5. I. em. — Antik szekrény (komót) eladó Kossuth-u. 29. ügyvédi iroda. 1629

120 liter óbor eladó Vigkedvümi-hály-u. 25. az udvarban. 1549

Tizennyolc holdas Monostorpályi-uti tanyás birtok közvetlen a város alatt eladó. Értekezhetni dr. Tyroler ügyvéd irodájában. Werbőczy-u. 2. sz. Iparkamara épület. 1496

Füredőberendezés jókarban levő jutányosan eladó. Kovács Gyula szerező, Szent Anna-u. 2. 1508

Magánjáró esőplőgarnitúra eladó vagy huzatosért elcserélhető. Ehrenreich géplakatos. 1195

Tíz hold prima föld, a város alatt, eladó. Szentanna 11. iroda. 1010

Eladó József kir. hg-utca 50. sz. ház. Értekezni Szentanna-u. 10. 1442

Eladó két villatelek Balatonfüred mellett, Zánkán. Értekezni Szent Anna-u. 10. 1443

Jómeneteli fűszerüzlet más vállalat miatt eladó. Értekezhetni Ajtó-u. 26. sz. 1061

Egy szép vaskályha, hibátlan, sütővel eladó. Temető-u. 14.d. 1897

Eladó egy kis bódé, stukatorná, kisebb borshordók. Jánossy-u. 12. 1893

Villamos végállomásnál Jánossy-utca 12. sz. ház családi ok miatt sürgősen eladó. Lakó nincs. Azonnal beköltözhető. 1891

VEGVES

Kiváncsi! Kultuszminiszteri tisztviselő voltam. Huszonkettőben B. és „Általános fekete listára” tettek. Bizna csak rám, ez egyszer valamennyi „embervész” emberre akadt; el fog ámulni a sötét Afrika is. Az „Ex-novizifium”. 1908

Árverés. Önkéntes árverésen eladom Homokkert, Kiss Áron-utca 12. számú házamat. Áll 2 szoba, konyha, kamara, pince, előszoba, 1200 négyszögöl konyhakertszettel. 1904

Hasonbérbe adó 1925 október 1-től biharmegyei vasúti állomás mellett fekvő, 450 kat. holdnyi birtok. Megbízott dr. Thury László ügyvéd, Debrecen. Kossuth utca 29. 1820